

ÓBUDA

Ósi múlt, régi hangulat, kopott romantika — ez volt. És mi lett? Milyen manapság a híres kerület élete, kultúrája? Milyen mai gondok emésztik azokat az embereket, akik lakóhelyük lokálpatriotizmusán nevelkedve, szívügyüknek tartják, hogy Óbuda lépést tartson az egész fővárossal?

Ami az egykori szórakozóhelyeket illeti — egy részük megmaradt, de kevesebb a kocsmá, mint volt és több az iskola, a könyvtár, a múzeum.

Óbuda neve is elárulja

legnagyobb gondját: öreg, elavult. Megvénültek házai, utcái, megrokkantak gyárjai, filmszínházai — a kerület nagy része megért a lebontásra. Már az újjáépítés első hírnöke a kisérleti lakótelep és a Hévízi úti modern település. A kulturális élet nehézségeivel — amelyek éppen a terület elöregedéséből erednek — a többit akarás, az óbudai szív és szorgalom birkózik. S a nagy mérkőzés eredménye, amiről itt most számot adhatunk.

Óbuda munkáskerület; részint innen indult Budapest iparosodása, a hajógyár, a Goldberger textilüzem a főváros legrégebb gyárjai. Napjainkban már 34 üzem 29 800 munkása dolgozik Óbudán, amelynek egész lakossága 87 000. Nagyrészt tehát a munkásélet formálja a kerület kulturális képét.

Adósság a műveltségben

Az örökség sok gondot okoz a népművelőknek, akik mindent megtesznek, hogy a mai igények szerint éljen a kerület. S ebben 2 területi, 4 üzemi művelődési otthon, 16 kultúrterem, 1 szabadtéri színpad, 3 szakszervezeti, 3 Szabó Ervin területi, 1 önálló gyermekkönyvtár, 6 területi, 9 üzemi filmszínház, 3 múzeum, 1 zeneiskola, 1 zeneoktatói munkaközösség segít nekik. Igaz, ezek többsége is elavult, berendezésük elhasználdott; a szabadtéri színpadon működő mozi is éppen emiatt kell bezárni. De az öreg épületekben is fiatalos az élet.

A legtöbb munkát a követelményeknek megfelelően, az ismeretterjesztés érdekében végzik; az idei oktatási évben például 1350 ismeretterjesztő előadást rendeznek a kerületben a munkásakadémiák és egyéb sorozatok keretében.

Az iskolai végzettség, a művelődés színvonala még alacsony: a kerület ipari dolgozói közül 42,7 százaléknak nincs meg az alpműveltséget biztosító VIII. általános. S a gond egyre súlyosabb, mert a népművelők az évek során egyre »nehezebb« rétegekhez jutnak el. Az idősebb generáció egy része nem találja anyagilag ösztönzőnek a továbbtanulást. Egyes gazdasági vezetők sem támogatják megfelelően az ügyet; a legrosszabb a helyzet azonban éppen azoknál a fiataloknál, akik csak azért iratkoznak az iskolába, mert »unják« az agitációt, s év közben le is morzsolódnak. Az elmúlt oktatási évben a beiratkozott felnőtt iskolások 43,6 százaléka nem vizsgázott — többségük fiatal.

A kerület könyvtárainak tevékenysége egyre közvetlenebbül kapcsolódik az ismeretterjesztéshez, segíti a művészeti csoportokat, szakköröket, műszaki képzést, továbbtanulást. A könyvtárak közel 150 000 kötetéből mintegy 15 000 beiratkozott óbudai olvasó válogat.

A műsák sokan vannak

Az ország is ismeri az óbudai öntevékeny művészeti csoportokat: a Gázművek énekkarát, a »Goli« színjátékosait, a hajógyár képzőművészeit, az Ady Endre Művelődési Otthon bábegyüttesét, a Frankel Leó Művelődési Ház kamarazenekarát és kamarakórusát. De a művészetek megszerettetése érdekében ennél jóval szerteágazóbb munkát végeznek a kerületben.

A zene közkedvelt Óbudán; a Fővárosi Művelődési Ház körműsora nyolc hangversenyt ad telt ház-

zal minden évben. A hangversenyeknek már kialakult törzsközönségük van. Különleges színt és élményt jelentenek a főváros zenei életében a kiscelli kastély remek akusztikájú udvarán rendezett koncertek; a magas művészi színvonal kedvéért odajáró zenerajongókat azonban sokszor elriasztják a múzeum környékének elhanyagoltsága, a rossz utak, a gyatra közvilágítás.

A zenekedvelő gyerekek első klubját Óbudán szervezte Varga Károly SZOT-díjas zenepedagógus. A klub tagsága ma már bérlettel rendelkező, állandó hangversenylátogató. Legjobb zeneművészeink szinte hazajárnak az óbudai gyerekek közé. Egyre több tagja van a felnőttek zeneklubjának is.

A muzsika mellett sok barátja van a képzőművészetnek. A hajógyár képzőművészeti szakkörében például — amelyet Luzsica Lajos SZOT-díjas festő vezet — országosan elismert művészeti tevékenység folyik. A népfront képzőművészeti klubja egy év alatt két kiállításon mutatta be a kerület 85 képzőművészeinek alkotásait. Egyre több üzemből és munkásszálláson tartanak rendszeres kiállításokat; tárlat- és múzeumlátogatásra minden gyárból népes csoportok indulnak, kiemelkedő a szocialista brigádok részvétele.

Az irodalom népszerűsítése érdekében sokat tesznek a művelődési otthonok és gimnáziumok irodalmi színpadjai. Rendszeresek az író-olvasó találkozók. Egy megjelentetés is készül: a Szabó Ervin Könyvtár és a népfront »Óbuda az irodalomban« címmel antológiát jelentet meg. A hét éve működő Óbudai Irodalombarát Kör előadásai, vitái népesek.

Budapestre vonatkozó újságcikkek				OSZTÁLYOZÁS	
Szerző:		1966. febr. 8.		Tárgy	
Cím:		Munkáskerületi kultúrája I.		301.8	
Hely:		Óbuda		Idő	
Forrás:		Műsora		Személy	
(Hely)		(Idő)		Helyszám	
(Köt. v. filz.)		(Oldal)			